

Gestaltungsprinzipier Svartbäcksgatan

Stadsbyggnadsförvaltningen

September 2017

SVARTBÄCKSGATAN

BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

SYFTE OCH MÅLFORMULERING

Syftet med en omvandling av Svartbäcksgatan är att skapa en gata med mer plats för människan. Området omfattar Svartbäcksgatan mellan S:t Olofsgatan och Skolgatan, inklusive Östra Ågatans förlängning mellan S:t Olofsgatan och Linnégatan. Målet är en gata som visar på platsens historia och samtidigt ger utrymme för upplevelser och möten mellan människor. Biltrafiken ska minskas och de oskyddade trafikanterna ska främjas. Förslaget ska också tillföra cykelparkeringar, något som är en bristvara i området. Omvandlingen av denna del av Svartbäcksgatan är en del i utvecklingen av Uppsala stadskärna och förstärker gatans koppling till centrum samtidigt som den kulturhistoriska karaktären bibehålls.

SVARTBÄCKSGATAN IDAG

Den aktuella sträckan av Svartbäcksgatan har en lång historia. Gatan var en av huvudgatorna i 1600-talets rutnätsplan och mycket av den låga trähusbebyggelsen är från 1700- och 1800-talen. Området är klassat som riksintresse med särskilt värdefull byggnadsmiljö.

Längs Svartbäcksgatan ligger idag flera restauranger, caféer, småbutiker och annan verksamhet samt bostäder. Det innebär att det är en gata med blandtrafik med dagliga varutransporter, boendetrafik och ett stort antal cyklister och fotgängare. Svartbäcksgatan är idag utformad som en traditionell gata med en bred körbana för biltrafik och smala trottoarer på båda sidor för gångtrafikanter. Det finns även en hel del uteserveringar längs fasaderna. Gatan har en småskalig karaktär med äldre träbebyggelse innehållande många småbutiker.

Här finns också Linnéträdgården som är en historiskt viktig plats i Uppsala.

Idag är gatan reglerad med förbud mot fordonstrafik i sydöstlig riktning. Förbudet gäller inte taxi eller moped klass II. Förutom detta finns en del regleringar gällande stopp- och parkeringsförbud.

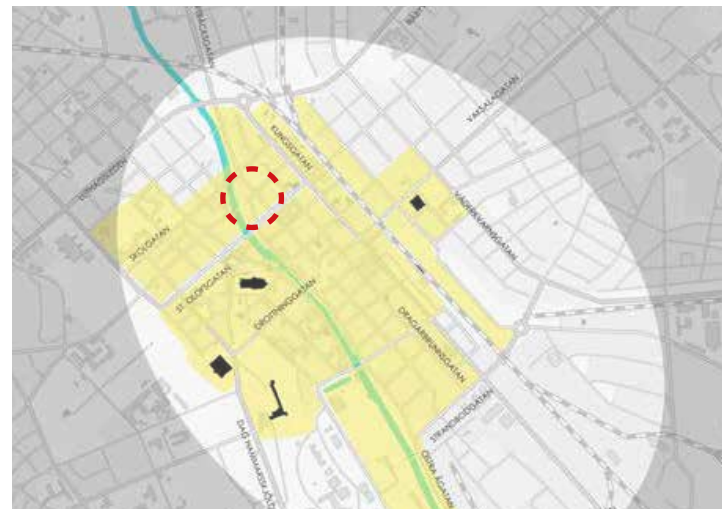
UPPSALAS INNERSTADSSTRATEGI

Uppsalas innerstadsstrategi uttrycker en vision om att skapa ett levande centrum i mänsklig skala. Innerstaden är en del av stadens identitet och fungerar som ett ansikte utåt för kommunen. God tillgänglighet för all slags trafik är en förutsättning för en levande stadskärna. I centrala Uppsala prioriteras gång och cykel. Bilen har fortfarande god tillgänglighet till centrumhandeln men i lägre hastigheter och på de gåendes villkor. Gatunätet för gående görs mer finmaskigt och sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten för centrum.

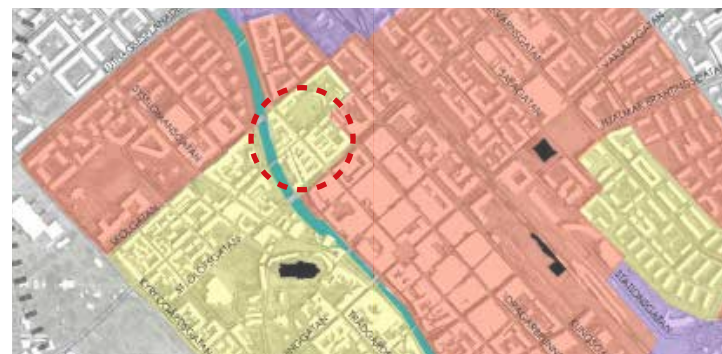
Svartbäcksgatan ligger inom centrumzonen som karaktäriseras av en hög grad av stadsliv som fortsätter att utvecklas. Detta innebär att gående ska prioriteras och ha god tillgänglighet till generösa gång- och vistelseytor. Denna del av Svartbäcksgatan är även utpekad som prioriterat stråk för cykel och korttidsparkering för cykel ska finnas nära målpunkter.

Svartbäcksgatan och Östra Ågatan ingår också i stadens å-rum vilket kontinuerligt ska utvecklas till ett attraktivt rum för vistelse och rörelse.

Den låga trähusbebyggelsen från 1700- och 1800-talen längs denna del av Svartbäcksgatan är tillsammans med Övre Slottsgatan det mest sammanhängande bevarade området i Uppsala från denna tid. Kulturmiljön ska värnas, göras mer levande och mer tillgänglig.

Gåpprioriterat område där förbättringar för fotgängare ska prioriteras. Ur Uppsala innerstadsstrategi.

Gult = område där kulturmiljön ska utvecklas. Ur Uppsala innerstadsstrategi.

Röd streckad linje = arbetsområdet.

SVARTBÄCKSGATAN

FÖRSLAG

UTFORMINGSPRINCIPER

Förslaget tar hänsyn till den historiska huvudgatan och behåller intrycket av trottoar och gata med en liten höjdskillnad däremellan. Bredden på körbanan minskas till 5,5 meter och trottoarerna breddas för att skapa mer plats för vistelse på Svartbäcksgatan.

Trottoaren utformas med en gångyta närmast gatan. Längs fasaderna finns plats för uteserveringar, blomsterurnor och soffor.

TILLGÄNGLIGHET

Gatan höjs upp så att fler entréer tillgängliggörs.

Trottoaren på östra sidan av gatan utformas med ett taktilt ledstråk för synskadade med minst 60 cm fri slät yta på båda sidor.

Cykelparkeringarna omgärdas av robusta urnor med blomsterplanteringar. Urnorna ska ha en mörk färg som kontrasterar bra mot den ljusa markbeläggningen.

TRAFIKREGLERING

Gatan kommer att regleras med förbud mot trafik med motordrivet fordon i sydlig färdriktning på delen mellan Skolgatan och S.Olofsgatan. Cykeltrafik ska fortfarande vara tillåten i båda riktningarna.

PLATS FÖR LEVERANSER OCH SOPHÄMTNING

Distributionstrafik och sopbilar kommer att kunna stanna i gatan på samma sätt som idag.

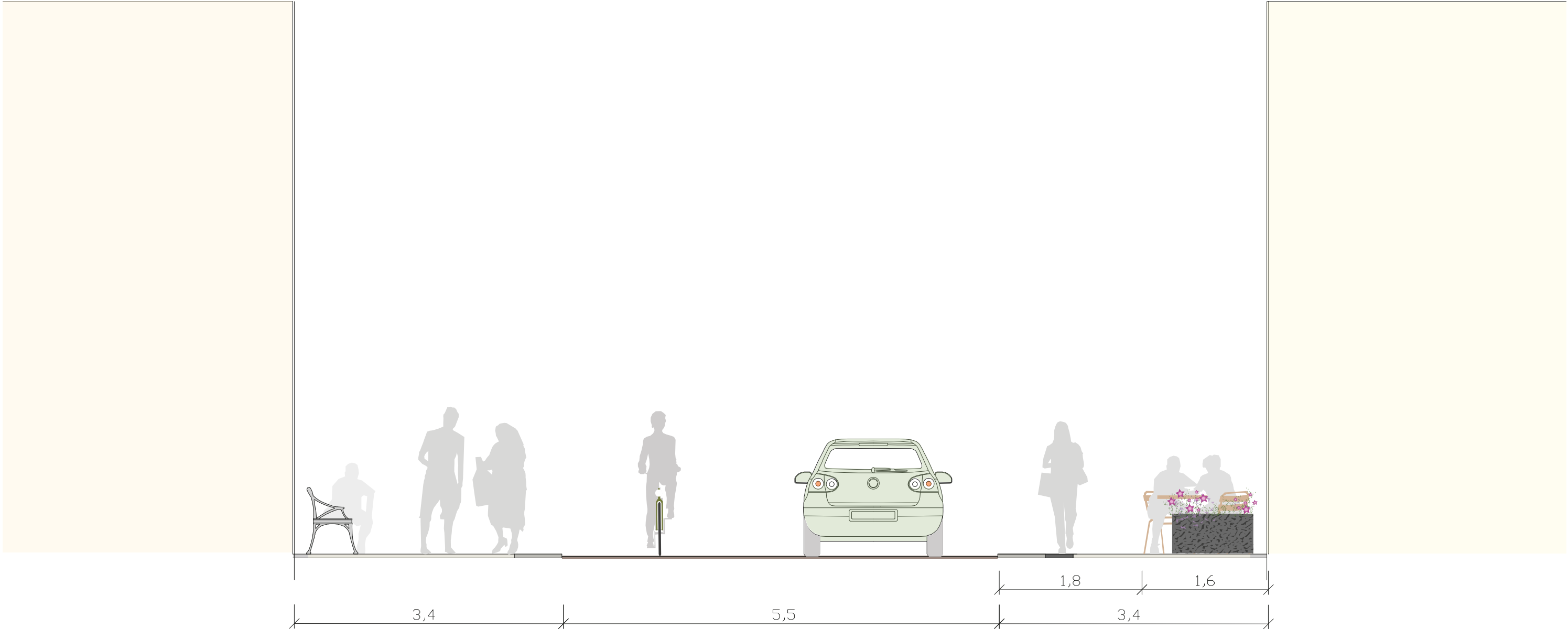
MARKMATERIAL

På Svartbäcksgatan används en asfalt med inblandning av röd granit vilket ger en varmare ton åt gatan. Den karaktärsstarka granithällen (borgmästarhällen) bevaras, men flyttas ut till den nya gatubredden. På trottoarerna används ljusgrå betongplattor. Smågatsten används invid fasad för att ta upp skillnader i fasadliv.

Illustration över gatans markmaterial. Körbanan får en asfaltsbeläggning med mjukt rödaktig ton. Den karaktärsstarka granithällen behålls och innanför denna ligger ledstråket av mörkgrå sinusplattor. På trottoaren används ljusgrå betongplattor och smågatsten tar upp skillnader i fasadliv.

SVARTBÄCKSGATAN

Sektion över Svartbäcksgatan närmast S:t Olofsgatan, med breddade trottoarer och minskad körbana.

SVARTBÄCKSGATAN

Illustration över Svartbäcksgatan, vy mot S:t Olofsgatan. Närmast fasaderna finns plats för uteserveringar, soffor och blomsterurnor.

SVARTBÄCKSGATAN

MÖBLERINGSRIKTLINJER

Framkomlighet för synskadade, rullstolar, rullatorer och barnvagnar ska vara god.

Cykelställen ska vara löstagbara så att de kan tas bort vid evenemang.

Möblerna skall vara av samma typ över hela uteserveringen. Plaströbler accepteras inte.

Möbleringen får inte inkräkta på området utanför den bestämda avgränsningen.

CYKELSTÄLL

Cykelställen tillför ca 40 nya cykelplatser längs Svartbäcksgatan och placeras främst utanför Linnéträdgården.

MÖBLER

På Svartbäcksgatan ska det vara möjligt att sätta sig ner en stund utan att behöva köpa något på ett kafé. Längs gatan placeras därför ett antal soffor invid fasad. Soffan ska ha en klassisk utformning som passar i den historiska miljön.

PLANTERINGSURNA

Svartbäcksgatan är en småskalig gata som med sin nya utformning blir en gatumiljö, bestående av sten och hårda ytor. För att öka trivselen är det viktigt med gröna inslag. Urnor kan både smycka gatan och fylla viktiga rumsliga och avgränsande funktioner. Uppsalas centrala gågata har sedan länge smyckats med sommarblommor i svarta urnor. Svartbäcksgatan fortsätter på det färgtemat men med en egen urna.

Planteringsurnan ska ha en stilren utformning som smälter in i den historiska miljön och utgöra ett robust element som på olika sätt kan användas som avgränsning och inramning av cykelparkeringar och uteserveringar.

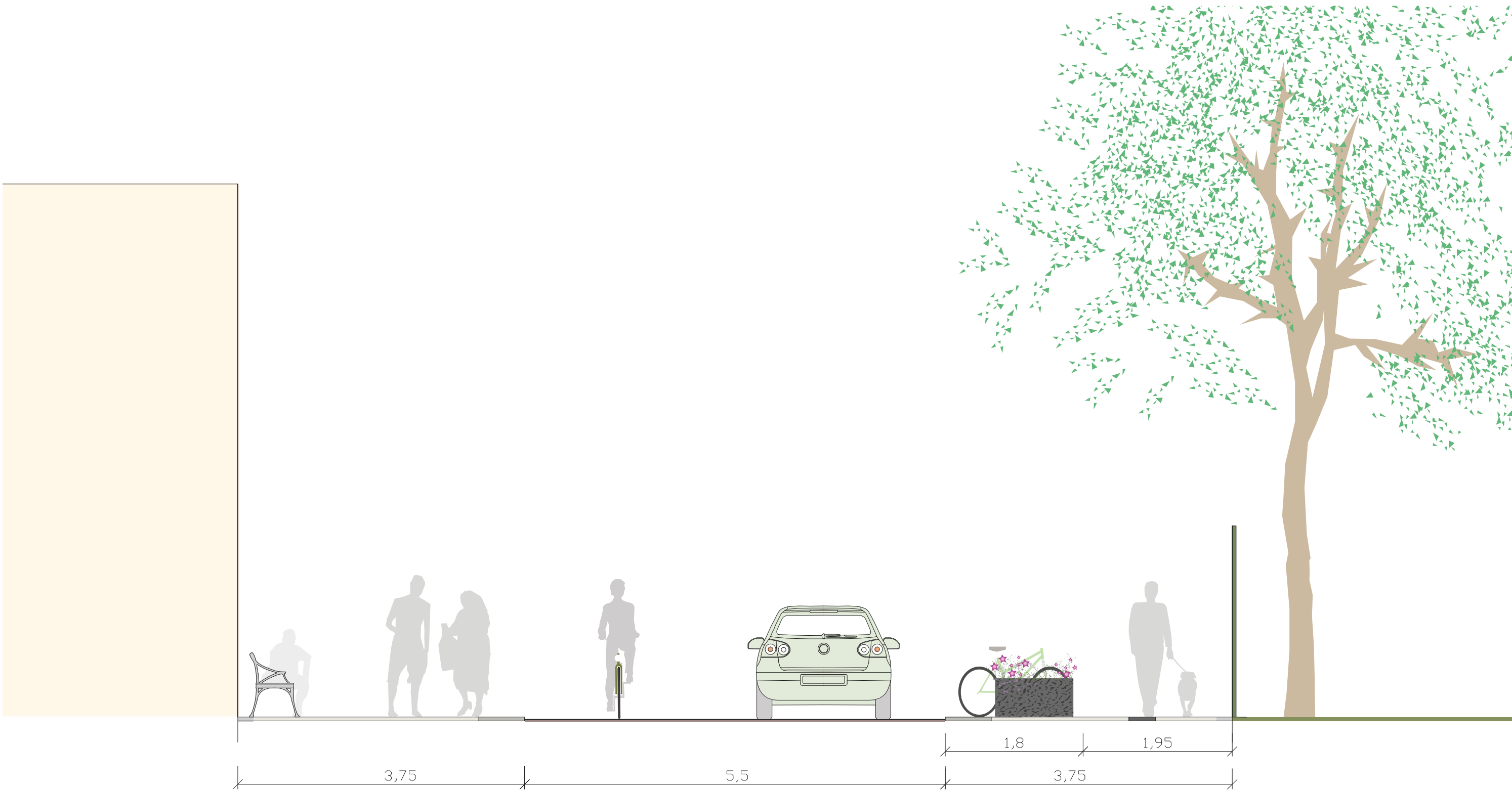
BELYSNING

Befintlig linspänd belysning behålls och kompletteras med gobo-belysning med lövskuggeffekt vid Linnéträdgården.

Ovan: Cykelställen omgärdas av blomsterurnor.

SVARTBÄCKSGATAN

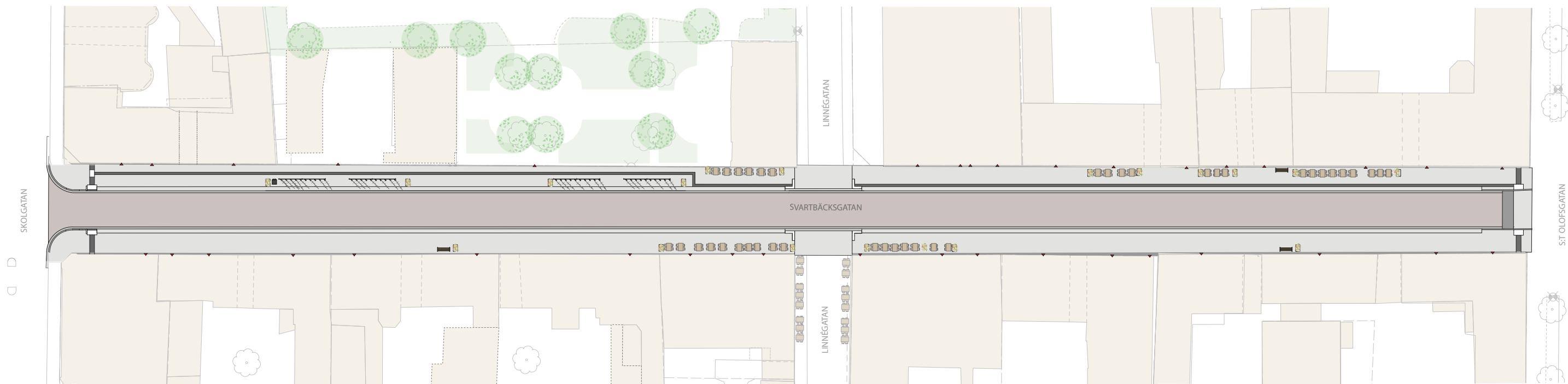
Sektion över Svartbäcksgatan vid Linnéträdgården.

SVARTBÄCKSGATAN

Illustration över Svartbäcksgatan, vy mot Skolgatan. Cykelparkeringarna vid Linnéträdgården omgärdas av blomsterurnor: Gångstråk och ledstråk hamnar här närmast Linnéträdgårdens plank.

SVARTBÄCKSGATAN

TECKENFÖRKLARING

parksoffa	cykelställ
blomsterurna	befintlig byggnad
entré	tillkommande byggnad
uteservering	

Illustrationsplan, skala 1:600 (A3)